

РЕШЕНИЕ

№ 6674

гр. София, 24.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 03.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7185** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.1, ал.2 от ЗОДОВ вр. чл.17, ал.6 ДОПК вр. чл.203–207 от АПК.

С постъпила в АССГ на 25.06.2019г. искова молба от [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Националната агенция за приходите е предявен иск за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 7356 лв. от отменен ревизионен акт, представляващи заплатено възнаграждение по договор за обжалване, процесуално представителство и защита от 26.06.2017г. заедно със законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на плащане на възнаграждението /06.07.2017г./ до датата на исковата молба в размер на 1463,14 лв., както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане. Претендират се разноските по делото.

Обстоятелствата, върху които се основава претенцията са,

първо, възлагане на ревизия спрямо търговеца на 20.12.2016г., за чиито резултати е съставен Ревизионен доклад № Р-22222516009111-092-001/ 16.06.2017г.;

второ, сключен на 26.06.2017г. между [фирма] и Адвокатско дружество „Р. и съдружници“ договор за обжалване, процесуално представителство и защита, по силата на който адвокатското дружество поело задължението да състави възражение срещу констатациите по РД, а впоследствие и жалба срещу РА, респ. да представлява дружеството във всяка съдебна инстанция;

трето, заплащане на сумата 7356 лв. по договора за обжалване, процесуално представителство и защита;

четвърто, издаване в тежест на търговеца на Ревизионен акт № Р-22222516009111-091-001/ 17.08.2017г. от органи по приходите при ТД на НАП С., с който спрямо дружеството са установени задължения за ДДС в размер на 224414,59 лв.; корпоративен данък в размер на 109211,15 лв. и лихви за забава, възлизащи на 31564,53 лв.

пето, оспорване на РА по реда на чл.152 и сл. ДОПК, приключило с Решение № 1722/ 31.10.2017г. на директора на дирекция ОДОП С., с което се отменя РА за задълженията по ЗКПО за 2016г.; изменят се установените с РА задължения по ЗДДС за данъчни периоди м.01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09 и 11.2016г., а РА в останалата част е потвърден;

шесто, оспорване на РА в потвърдената част пред АССГ и последвала с влязло в сила на 26.06.2018г. решение на АССГ по адм. дело № 13271/ 2017г. цялостна негова отмяна.

При изложените факти се поддържа, че извършените от ищеца разходи в размер на 7356 лв. по фактура № 4895/ 6.07.2017г., издадена от [фирма] за изготвяне на жалба до дирекция ОДОП С. представляват претърпени вреди по смисъла на чл.1, ал.1 вр. чл.4 ЗОДОВ, която сума се претендира заедно със законната лихва върху нея от датата на плащането ѝ – 6.07.2017г. до датата на исковата молба – 21.06.2019г. /1463,14 лв./, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на дължимото.

Ответникът, Националната агенция по приходите, чрез представител по пълномощие, в постъпил по делото на 4.02.2020г. писмен отговор отрича основателността на иска по следните групи аргументи:

липса на данни да е използвана адвокатска помощ за оспорване на РА по административен ред – не е приложен договор с адвокат;

във фактура с дата 6.07.2017г. е посочено обжалване на РА, какъвто още не е издаден;

жалбата срещу РА е подписана от пълномощник на дружеството, а не от адвокат;

в самата фактура се цитира договор, който следва по време нейното издаване;

РА е отменен частично още при обжалването му пред органа по чл.152, ал.2 ДОПК;

претендираната сума е с включен ДДС 1226 лв., който е приспаднал като размер от задълженията на дружеството за ДДС за съответния период;

налице е съпричиняване на вредата, тъй като дружеството е представило иначе налични документи едва при оспорването на РА по съдебен ред;

прекомерност на заплатеното възнаграждение;

В съдебно заседание ищецът претендира уважаване на иска и разноски по списък.

Ответникът НАП чрез представител по пълномощие отрича основателността му по съображенията в писмения отговор. Възражава за прекомерност на адвокатското възнаграждение и срещу присъждане на 20 % ДДС върху сумата, доколкото Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения е изрична, че се касае за суми без ДДС. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение за частична основателност на иска поради прекомерност на възнаграждението с оглед обема на адвокатските услуги.

От фактическа страна се установява:

Със ЗВР № Р-22222516009111-020-001/ 20.12.2016г., изменена със ЗИЗВР № Р-22222516009111-020-002/ 31.03.2017г. спрямо [фирма] е възложена ревизия с обхват задълженията на дружеството по ЗДДС и по ЗКПО за периодите от

01.01.2016г. до 31.12.2016г.

Съставен е Ревизионен доклад № Р-22222516009111-092-001/ 16.06.2017г., съдържащ предложение за установяване на невнесени задължения в размер на 359434,40 лв. Докладът е връчен на ревизираното дружество на 19.06.2017г.

На 23.06.2017г. управителят на дружеството поискал от органите, определени да издадат РА, удължаване на срока по чл.117, ал.5 ДОПК до един месец след изтичане на срока за подаване на възражение срещу РД.

Срещу констатациите и изводите на РД е подадено подробно възражение № 2553-03-992/ 3.08.2017г./л.149-156 от приложеното адм. дело/.

Преди това, на 26.07.2017г. между ищеца и Адвокатско дружество „Р. и съдружници“ е сключен договор за обжалване, процесуално представителство и защита, по силата на който адвокатското дружество поело следните задължения: да проучи и анализира ревизионния доклад и приложенията му /1.1/, да изготви възражения срещу него /1.2/; да проучи и анализира ревизионния акт и приложенията му /1.3/; да изготви жалба до директора на съответната дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ /1.4/ и други. Възнаграждението за осъществяване на изброените в т.1.1 до т.1.4 дейности възлиза на 6130 лв. без ДДС, платимо по банковата сметка на адвокатското дружество до 30.06.2017г. – така чл.3.1, 3.1.1 от договора, л.95 от делото. Издадена е фактура № 4895/ 6.07.2017г., а на л.19 от делото е налице преводно нареждане за кредитен превод с получател адвокатското дружество за сумата 7356 лв. на 06.07.2017г.

Договорът за обжалване, процесуално представителство и защита, сключен между ищеца като възложител и адвокатското дружество – изпълнител, е частен писмен диспозитивен документ, който няма достоверна дата, а в титулната му част е посочена 26.07.2017г. Съдът приема, че се касае за очевидна фактическа грешка и че действителната негова дата на сключване е месец по-рано по следните съображения:

Както бе посочено, РД е съставен на 16.06.2017г. и е връчен на ревизирания търговец три дни по-късно, а от последния е поискано удължаване на срока за подаване на възражение срещу констатациите му с един месец /л.147 от приложеното дело/. Такова е депозирано на 3.08.2017г., а на 24.08.2017г. страните по договора съставят протокол, в който отразяват дата на договора 26.06.2017г. Наред с това във фактура № 0..04895/ 6.07.2017г., издадена от адвокатското дружество, е посочен договор, който би следвало да е сключен 20 дни по-късно, което противоречи на житейските и опитни правила. Достоверността на датата на фактурата се потвърждава от датата на платежното нареждане за кредитен превод /л.19/, както и чрез включването ѝ с дата 6.07.2017г. в отчетните регистри по ЗДДС на търговеца за м.07.2017г., постъпили в НАП на 14.08.2017г. /л.97/. По тези съображения съдът приема, че действителната дата на сключване на договора за обжалване, процесуално представителство и защита е 26.06.2017г.

На 17.08.2017г. е издаден РА № Р-22222516009111-091-001 от орган по приходите при ТД на НАП С., с който спрямо [фирма] са установени допълнителни задължения по ЗДДС в размер на 224414,59 лв., както и по ЗКПО, възлизащи на 109211,15 лв. със закъснителни лихви 31564,53 лв. Актът е връчен на адресата си електронно на 17.08.2017г.

На 24.08.2017г. между страните по договора за обжалване, процесуално представителство и защита е съставен приемо-предавателен протокол, в който е отразено предаването от адвокатското на търговското дружество на изготвената жалба

до директора на дирекция „ОДОП“ С. срещу ревизионния акт.

РА № Р-22222516009111-091-001/ 17.08.2017г. е оспорен по реда на чл.152 ДОПК своевременно с жалба № 53 03 1817/ 25.08.2017г. /л.71 и сл. от приложеното адм. дело/.

С Решение № 1722/ 31.10.2017г. на директора на дирекция ОДОП С. ревизионният акт е отменен в частта на установения резултат по ЗКПО за 2016г. като незаконосъобразен; изменен е в частта по ЗДДС за периодите м.01., 02., 03., 04., 05., 06., 08., 09., и 11.2016г. и е потвърден во станалата оспорена част.

С влязло в сила на 26.06.2018г. решение по адм. дело № 13271/ 2017г. на Административен съд София-град ревизионният акт в потвърдената от органа по чл.152, ал.2 ДОПК част е изцяло отменен. На дружеството са присъдени 1210 лв. разноси.

Без оспорване по делото се приеха справка-декларация по ЗДДС на ищеца за данъчен период м.07.2017г. заедно с дневниците за продажби и покупки – в последния е отразена фактурата, издадена от адвокатското дружество.

Други доказателства от значение за предмета на спора по делото не са ангажирани.

При тази фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Искът е процесуално допустим, твърдят се имуществени вреди от отменен ревизионен акт, издаден от орган, принадлежащ към структурата на ответника. Спазена е разпоредбата на чл.205 от АПК, съгласно която искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен РА са причинени вредите - Националната агенция за приходите по силата на чл.2, ал.2 от ЗНАП е юридическото лице на бюджетна издръжка.

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на приходната администрация, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и чл.17, ал.6 ДОПК, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Отговорността е безвиновна - съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Установяване на данъците и задължителните осигурителни вноски по глава Четиринадесета от ДОПК се извършва по реда на декларациите /самоизчисляване, служебни корекции/ и ревизиите. Последните са един от двата способа за осъществяване на данъчно-осигурителния контрол. За разлика от проверките, с които

не се установяват задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, ревизиите са съвкупност от действия на органите по приходите, насочени към установяване на такива. Касае се за производство със значително времетраене /до 3 месеца по чл.114, ал.1 ДОПК до три години по чл.114, ал.4 от кодекса/, в което се извършват различни по естеството си процесуални действия – изискване на данни от ревизираното лице, насрещни проверки на други субекти, служебно събиране на доказателства от информационната система на НАП, от администрации извън структурата ѝ и дори извън страната. За резултатите ѝ се съставя ревизионен доклад със съдържанието по чл.117, ал.2 ДОПК, включващо и установените факти и обстоятелства и доказателствата за тях; направените фактически и правни изводи и основанията за тях; предложение за установяване на задълженията. И доколкото ревизионният доклад е неразделна част от ревизионния акт – чл.120, ал.2 ДОПК, фактическите констатации и правни изводи в него са от особено значение за ревизирания субект при осъществяване на правото му на защита. Неслучайно законодателят е предвидил възможност за удължаване на срока за депозиране на възражения срещу него – чл.117, ал.5 ДОПК. Представлявайки съобразителна част на ревизионния акт, ревизионният доклад синтезира констатациите и изводите на органите по приходите в степен, позволяваща на ревизираното лице да се брани срещу тях, включително представяйки допълнителни доказателства и навеждайки нови доводи. Затова защитата в тази фаза на установителното ревизионно производство е от съществена необходимост без оглед на това, че не е задължителна. От тази гледна точка е без значение обстоятелството, че ревизионният доклад няма белезите на административен акт. Той не подлежи на отмяна, но предложенията по него може да не бъдат възприети от издателите на РА.

Зависимостта между РА и ползването на адвокатска защита е пряка и непосредствена: лицето, спрямо което са установени публични вземания, не би потърсило адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден засягащ правата му установителен акт, подлежащ по силата на чл.209, ал.2, т.1 ДОПК на предварително изпълнение. Същевременно фазата на административно оспорване на РА е задължителен стадий от защитата срещу засягащите субекта констатации в него – чл.156, ал.2 ДОПК установява забраната да се оспорва по съдебен ред ревизионен акт, който не е обжалван по административен ред. Оспорването на РА по административен ред е задължително средство за защита на адресата на акта. Правото на защита е конституционно признато (чл.56 и чл.122, ал.1 от КРБ) и упражняването му със съдействието на адвокат, което изцяло зависи от волята на лицето, е нормален, типичен резултат, породен от създадената с РА необходимост от представителство, защита и съдействие пред администрацията. Тяхното предоставяне е корелативно обвързано от задължението на страната да плати на адвоката възнаграждение за положен труд – чл.36, ал.1 от ЗАдв. Следователно съставянето на РД и особено издаването на РА поставя началото на каузален процес, приключващ закономерно с плащане на адвокатско възнаграждение, с което се отъждествява и имуществената вреда, отмяната на РА, постановена по съдебен ред, е правнорелевантният факт, относим към възникването на основанието за репарирането ѝ (тъй като, ако РА беше законосъобразен, адресатът му би понесъл и тежестта на негативните последици от плащането на хонорара, който би останал за негова сметка).

Сключването на договор за правна защита и съдействие не опосредства причинно-следствената връзка между незаконосъобразния ревизионен акт и вредата

(разходите за адвокат). Функцията на договора е да уреди условията по предоставянето на адвокатската помощ, нейния обем и размера на възнаграждението. Нуждата от сключването му намира оправданието си в произтичащата от засягащия лицето РА потребност от защита. Облигационното отношение между страните се развива успоредно и е функционално свързано с оказването на правната помощ по административната преписка по оспорване на РА пред директора на дирекция „ОДОП“. Доколкото като правило тя не би била предоставена безвъзмездно, липсата на договор, основното задължение на клиента по който е плащането на хонорара, би лишило страната от обективната възможност да получи правна защита и съдействие. ДОПК не предвижда възстановяване на сторените в административното производство по обжалване на РА пред органа по чл.152, ал.2 ДОПК разноски. По аргумент от чл.8, ал.3 от ЗОДОВ, недопустимостта от възстановяването им от администрацията, е предпоставка обезщетението за вреди да се търси по реда на ЗОДОВ.

Първият елемент от фактическия състав по чл.1, ал.1 ЗОДОВ – цялостна отмяна на РА № Р-22222516009111-091-001/ 17.08.2017г. е установен по несъмнен начин.

Ищецът е провел и успешно доказване на факта на плащането на сумата 7356 лв. възнаграждение за Адвокатско дружество „Р. и съдружници“, съответстващо на изпълнението на т.1.1 до 1.4 на договора от 26.06.2017г., сключен помежду им - съставяне на възражения срещу РД и изготвяне на жалба до директора на Дирекция „ОДОП“. Без значение е обстоятелството, че липсва уговорка между страните по договора каква част от възнаграждението е за изготвяне на възражения срещу РД и каква – за жалбата по реда на чл.152 от ДОПК, щом то възмездява усилията на адвокатското дружество за защита на търговеца в досъдебната фаза на установителното ревизионно производство. Сумата е постъпила по банковата сметка АД на 06.07.2017г. Договорът за обжалване, процесуално представителство и защита е частен свидетелстващ документ и при липсата на основания, поставящи под съмнение доказателствената му стойност, следва да бъде ценен като достоверен източник на данни за връзката между извършеното от клиента плащане на сумата 7356 лв. и въпросния договор.

Неоснователно е възражението в писмения отговор на исковата молба, че във фактурата, издадена на 6.07.2017г. от адвокатското дружество, е упоменат все още неиздаден РА – видно от нейното съдържание е, че в нея се цитира ревизионен доклад, какъвто към датата на издаването ѝ е бил съставен, а възраженията срещу него са депозираны на 3.08.2017г. Без значение е кое лице подписва жалбата срещу РА, щом то е надлежен представител на субекта, от когото тя изхожда, а неподписването ѝ от адвокат, числящ се към [фирма] не може да се цени като доказателство, че същата не е изготвена от адвокатското дружество. Напротив, съдържанието и обема ѝ ясно сочат, че тя е професионално съставена. Най-сетне, не може да бъде споделено и възражението за съпричиняване на вредата, щом търговецът е представил едва в съдебното производство иначе налични при него доказателства, тъй като последицата от такова поведение се разрешава на плоскостта на отговорността за разноски по чл.161, ал.3 ДОПК.

Основателно е обаче възражението на ответника, че начисленият от адвокатското дружество ДДС в общ размер на 1226 лв. по фактура № 0...04895/ 6.07.2017г., не представлява имуществена вреда за [фирма],

което, видно от данните по делото, е регистрирано по ЗДДС. При липсата на спор, че получената от адвокатското дружество доставка на услуга правна защита и съдействие по жалба срещу НП е свързана с облагаемата дейност на ищеца и че той е регистрирано по ЗДДС лице, по силата на чл.69, ал.1 ЗДДС е реализирало правото си да приспадне данъчен кредит за получената от [фирма] услуга. При положение, че заплатеният за тази услуга ДДС подлежи на приспадане, прихващане или възстановяване от бюджета, същият не представлява имуществена загуба за дружеството, подлежаща на обезщетяване по ЗОДОВ.

Съгласно т.4 от ТР № 3/ 22.04.2005г. по т. гр. дело № 3/ 2004г. при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, а при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Следователно законна лихва върху претендираното обезщетение е дължима от датата на отмяна на ревизионния акт – датата, на която влиза в сила решението на Административен съд София град за цялостната му отмяна – 26.06.2018г. Размерът на законната лихва върху сумата 6130 лв. за периода 26.06.2018г. до 25.06.2019г., изчислена чрез достъпен в интернет лихвен калкулатор на НАП, възлиза на 621,56 лв. и в този размер и период следва да бъде присъдена.

Следователно искът е частично основателен и следва да бъде уважен за сумата 6130 лв. главница, заедно със законната лихва върху нея в размер на 621,56 лв. за периода от 26.06.2018г. до 25.06.2019г., както и законната лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. Исковете за присъждане на 1226 лв. главница, както и на законна лихва върху главницата за периода 06.07.2017г. – 26.06.2018г. са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

При този изход спора и при своевременно заявеното искане разноски се следват само на ищеца, каквито от дружеството са направени за заплащане на държавна такса в размер на 25 лв. и 1200 лв. по фактура № 0...135/ 22.02.2019г., издадена от АС „Т. и И.“, общо 1225 лв. Основателно е обаче възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение, което не съответства на правната сложност на спора, на обема и качеството на осъществената процесуална защита на търговеца – процесуалният му представител не ангажира становище по нито едно от възраженията в писмения отговор. Съразмерно на уважената част от иска на [фирма] се присъждат 602 лв. разноски.

Независимо от изхода на спора – частично отхвърляне на иска на ответника не се следват разноски по аргумент за обратното от разпоредбата на §6, ал.1 от ЗИДЗОДОВ, ДВ бл.94/ 2019г.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, по иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, Националната агенция за приходите да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК] сумата от 6130 /шест хиляди сто и трийсет/ лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени му от Ревизионен акт № Р-22222516009111-091-001/ 17.08.2017г., издаден от органи по приходите в ТД на НАП С., отменен с влязло в сила на 26.06.2018г. решение на АССГ по адм. дело № 13271/ 2017г., заедно със законната лихва върху тази сума в размер на 621,56 лв. за периода от 26.06.2018г. до 25.06.2019г., както и законната лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска на [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Националната агенция за приходите за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1226 лв. разлика между уважената част от иска до пълния предявен размер, както и за присъждане на законна лихва върху главницата на претендираното обезщетение за периода 06.07.2017г. до 26.06.2018г.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], разноските по делото в размер на 602 /шестстотин и два/ лв.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването на страните, че е постановено.

СЪДИЯ: